

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— május 17.

(Ez is jogcím.) Az osztrák sógor nem követel egyebet, mint azt, hogy az osztrák kormány tiltsa meg Magyarországnak — a tulipán mozgalmat. Mi más jogcíme lehet pedig az osztráknak a magyar ügyekbe való avatkozásra, mint az, a mellyel — a szemtelenség látja el a mi kis huncut barátainkat, a németeket. Épp olyan logika a sógoré, mint hogyha mi a magyar kormányt biztatuk volna arra, hogy a cseheknek a magyarok tisztje, Luégeréknek a magyarok szar vasmarhája ellen indított akcióját tiltsa be. Tulipánt a sógornak, még pedig paprikával behintve, hogy tüszköljön tőle!

(Magyar ökör, magyar számár.)

Ha a magyarok nem eresztik be az osztrák portékát — vélik Licht uram és társai — akkor ők a magyar ökröt fogják bojkottálni. Helyes, több marad nekünk. Sőt be fog következni nem sokára, hogy a mikor a magyar ember Bécsbe lép, nem válik többé senkifia kedveért vágóhidra hurcolható ökörré, de még számárrá sem! Mehr Licht, herr von Licht!

(Egy kis ajánlat.)

Azt írják a bécsi lapok, hogy nekünk kötelességünk a Macedóniába való bevonulás. Legyen hát kötelességünk, de csak azon föltétel alatt, hogy a merre a magyar seregek vonulnak — Macedóniában, Boszniában vagy Hercegovinában — ott mindenütt tulipánnal ültetik tele a vidéket!

(Nemzeti zászló a király házában.) A király nem az Ország házában nyitja meg az országgyűlést, hanem a várakban fogadja a nemzet képviselőit. Az aktus alatt pedig — ha igaz — nemzetiszínű zászló fog lengeni a budai várpalotán. Hát ez is vivmány lenne. Nagyobb még a király által adományozott tiz szobornál is. Ha kedvező szél találná lengetni a magyar nemzeti lobogót, akkor megérjük, hogy egyszer még ide fujja a magyar udvartartást is!

(Kár megjegyezni.) Azt a hirt eresztik szárnyra, hogy Ő Felsője huzódzik egyes függetlenségi főispánok kinevezéséről. Sohse féljünk attól. Ha a király egyszer nem látott veszedelmet abban, hogy miniszterekké nevezze ki Kossuthot, Apponyit és Polányit — tehát három függetlenségit — akkor már nem fog visszariadni Szederkényi Nándortól sem. A schönbrunni állatkertben különben is gyakran gyönyörködhetett abban Ő Felsője, hogy milyen kedves a tigris és az oroszlan — mikor ketreben mutogatják!

Milyen lesz a termés?

— május 17.

A szép május hó mostanáig csak áldást hozott a földre.

A melegítő napsugár, a bőséges esőzés kihozott a földből minden életet, termőképességet.

E vigasztaló körülmények azonban még csak most mutatkoznak.

Eltekintve attól, hogy egyes vidékeken tulságos nagy esőzések is voltak, mint Debrecenben és környékén, de már például Kabán, Püspökladányban, az esőnek színét sem látták.

Egyes vidékeken az esővíz a szántóföldeket elárasztotta, sok helyen sűrű jég esett, a mi gyümölcsösben jelentékeny kárt okozott, de méginkább a szőlőkben.

Voltak több helyen már erős nyári záporok, óriási zivatarok, mi a termés 70—80 százalékát tönkre tette.

Azonban ezek mindcsak átmeneti események, melyek az egész ország idei terméskilátását csak csekély részben befolyásolják.

Az érkezett tudósítások szerint az eredmény kielégítő, sőt nagy reménységgel kecsegtető, annyi sok rossz esztendő, annyi sok tengődés és nyomoruság után, mely Magyarország vagyonszerzését és hitelét évek óta csak alássa, van egy kevés vigasztalásunk most, hogy az idei esztendő talán nem lesz oly mostoha.

Buza, rozs, tengeri, árpa, zab, köles, burgonya mind, mind jól állanak s nagy termésre van kilátásunk, úgy, hogy most már előre jó pénzt lehet kapni a terményekre; a gyümölcsfélék pedig, a szőlő soha oly jól nem mutatkozott, mint éppen ebben az évben.

Csak már valami váratlan csapás

Jegyzetek.

CX.

Minek az ujságban a vers?
Tőlem néha kérdezik . . .
— Ünneplő ruhába mért hogy
Az ember felöltözik? . . .

Mért van ünneplő szobánk, mért
Fűv a pásztor fuvalát? . . .
Mért a kertben a gyümölcs közt
Illatos viola-ágy? . . .

Isten hullámzó aranyhoz
Kék virágot ültete . . .
Igy van minden gabna-földnek
Haszna, és — költészete!

CXI.)*

Bús szívedben sajog a seb,
Lelked fájdalmában reszket,
S ott megy, aki vállaidra
Rakta a súlyos keresztet! . . .
Szeretet, vagy gyűlölet már
Ami úgy fáj . . . nem tudod mi!?
— Akitől már elszakadtál,
Minek azzal találkozni!

* 1883-ból.

Minek is jársz-kelsz az utcán,
Mit aka sz az emberek közt,
Mikor minden utca szögjén
Ott jöhet elődbe, szemközt!
Hidegen néz! köszönését
Hidegen fáj viszonzni . . .
— Akitől már elszakadtál,
Minek azzal találkozni!

Látod őt, s ha arca vidám,
Úgy eltelsz kevély haraggal . . .
Látod őt, s ha arca búban,
Küzdesz akkor önmagaddal . . .
Majd átok, majd enyhe érzés,
Mindkettő fáj . . . hagyd nyugodni!
— Akitől már elszakadtál,
Minek azzal találkozni!

Hogyha rossz szó, újra hallod,
Hogyha rossz tett, újra látod,
S egy rossz ember rossz szaváért
Gyűlölted meg a világot!
Fölkel a vád, s szép emlékid
Hallod a szívben zokogni . . .
— Akitől már elszakadtál,
Minek azzal találkozni!

Lassan már el is felednéd
Arcát, emlékit, beszédét,
Néha hallanád, miként egy
Régi dálnak méla végét.

Csakhogy te vagy az, ki nem tudsz
Futni tőle, s elzárkozni . . .
— Akitől már elszakadtál,
Minek azzal találkozni! . . .

CXII.

Óh ne neved, ne sírj szegény szívem!
Rabszolga munkád teljesítsd híven!
Tégy jót! s szeress! . . . de jót, s szívet ne
várj,

Életed, ah! rég ki van élve már!

Avagy szeretni vágnál, nyomorult?!
Szár az fa sem felejt, hogy virult?! . . .
Halálos ágyon fekvő nászra lép,
Nyersz miljom kincset haldokolva épp!

Érzelmek, jótettid bírja más!
Érezz! s tegyél jót, mert nálad — szokás!
Hisz a tolvajnak is szokása itt
Oltárra tenni csalt garasait!

Gáspár Imre.

Miss Lujzine.

— Irta: Szuchán Elemér. —

(Folyt. és vége.)

— Az egyre megy! — rivallt roám
mérgeesen.

— Ön „lány”-ért jár ide! Én mint apa

közbe ne jönne, csak az Isten haragja ne sujtaná már tovább annyit szenvedett, csalódott, szerencsétlen országunkat.

— a. — b.

Politikai hírek.

= A mai pótválasztások. A mai pótválasztásokról a következő értesüléseket vesszük:

Pozsonyból táviratozzák: A mai pótválasztás Bartal Aurél alkotmánypárti és Sziklay Ottó függetlenségi jelöltek közt folyik. Dél előtt fél tizenkét órakor így álltak a szavazatok:

Sziklay	287
Bartal	186

A szavazás még este tart.

A *bácsóvárosi* pótválasztás ma dél előtt 9 órakor megkezdődött. Délig Adamovics néppártira 136 Michelsz függetlenségre 23 szavazatot jutott. A felvonulás rendben történt. Estig Adamovics 1124, Michelsz 755 szavazatot kapott.

Karcagon ma van a pótválasztás. Estig Madarász Imre függetlenségi 690, Abrahám Dezső függetlenségi 1100 szavazatot kapott. A választás előreláthatólag reggelig eltart.

Werbón Rudnyánszky György alkotmánypárti és Matkovics Gyula függetlenségi között ma van a pótválasztás. A nemzeti ségiek nagyon izgatnak, terrorizálnak. A városban óriási az izgalom, zavargásoktól tartanak. A Rudnyánszky párt táviratozott Andrássy belügyminiszternek és sürgős intézkedést kért.

A késő esti órákban a pozsonyi pótválasztáson Sziklay Ottó függetlenségit 226, Bácsóvárosban pedig Michelsz Károly függetlenségit 210 szótöbbséggel képviselőkké választották.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

— május 17.

A királyi trónbeszéd szövege immár véglegesen megállapított. A miniszterelnök holnap vagy holnapután Bécsbe utazik s miután Goluhovszky külügyminiszternek bemutatja a trónbeszéd külügyi vonatkozású részeit, a felség elé terjeszti jóváhagyás végett.

(Kossuthék készülődése.)

A politikai pártokban most nagyban folyik a készülődés az országgyűlés megnyitására. Kossuth Ferenc ma egész délelőtt tanácskozt a függetlenségi párt régi vezető politikusaival, hogy megállapítsa a párt vezetőségének névsorát. Azonkívül már dolgoznak a bizottsági beosztásokon is és itt Kossuth Ferenc elnök nagy súlyt helyez arra, hogy mindenki lehetőleg olyan bizottságba jusson, a melyre tehetsége és képzettsége predesztinálja.

(A horvátok.)

A horvát kérdés még mindig kísért. Frank dr. tegnapi nyilatkozatai nagyon aggasztják a magyar politikusokat, akik nagy súlyt helyeznek arra, hogy rezolucionisták ne működjenek együtt a szélsőségekben utazó Sztaresevicsékkal. Ezért meg fogják kérni a rezolucionistákat majd arra, hogy a magyar parlamentben nyilvan valljanak színt, hogy mi az ő politikájuk és mi az ő taktikájuk. A rezolucionisták valószínűleg ezt meg is fogják tenni, még pedig mihelyt a képviselőház megalakulása után erre alkalom nyílik.

(Mezőssy államtitkársága.)

A függetlenségi pártban erősen ragaszkodnak ahhoz, hogy a belügyek vezetésében szintén legyen emberük s azt követelik, hogy belügyi államtitkárnak gróf Hadik János mellé Mezőssy Bélát nevezzék ki.

(A királyivár zászlói.)

A függetlenségi pártban nagy idegességgel foglalkoztak az országgyűlés megnyitásának külsőségeivel. Mikor kiderült, hogy a király nem jön el az országházába, hogy ott nyissa meg az országgyűlést, igen kényelmetlen érzések közt merültek fel a kérdések, hogy a negyvennyolcas tábornok miféle fogadás éri Budán. Fekete-sárga zászló lóg-e megint a királyi palota ormáról és a réztrombita ezuttal is a Gotterhalte-t nyikorgatják, amikor a király belép a magyar képviselők közé. Mint éstestülünk, a kormány gondoskodott

arról, hogy ezeknek a skrupulusoknak ne legyen alapjuk. A trónbeszéd alkalmából a budai vár hegyébe csak a magyar- és horvát zászlót tűzik ki, a fekete-sárga zászló ezuttal a raktárban marad és az őrségen — egyáltalán nem lesz katonazenekar.

Egyházkerületi közgyűlés.

(Harmadik nap.)

— május 17.

Az egyházkerületi közgyűlés ma fejezte be tanácskozásait ma már igen megcsappant érdeklődés mellett.

Érdekes volt a mai nap, a mikor gróf Tisza István és György Endre szörnyű szigorral nyilatkoztak a törvénytelen kormányról, a bukott kultusz-ügyvivő egy rendeletének alapján.

A mai közgyűlést a félig sem telt teremben gróf Dégenfeld József elnöklő főgondnok jóval 9 óra után nyitotta meg.

Elsőnek a főgimnáziumi igazgató tett jelentést, majd a gimnázium tantárgyfelosztását mutatták be. A főiskolai szertárakra hozott határozatokkal véget értek a főiskola igazgató tanácsának terjedelmes előterjesztései.

Az egyházkerület tanügyi bizottságának jelentései következnek azután. Ennek során felolvassa Diesöfi József főjegyző az egyházkerület gimnáziumainak statisztikáját, majd az egyes intézeteknek új tanár és tanítónő választásait hagyta helyben.

A kultuszminiszter az érettségi vizsgálatokra vonatkozólag utasítást adott ki. A tanügyi bizottság sok tekintetben kifogásolja az utasítást s az érettségi vizsgák megkönnyítésével azok tudományos színvonalát süllyeszti. Javaslatként azt terjeszti a közgyűlés elé, hogy az utasítás némi módosítása iránt keresse meg az egyházkerület a kultuszminisztert. A kerületet a módosított javaslatot elfogadta.

A közoktatásügyi miniszterium több rendeletét tudomásul vették.

A félévi értesítő kiadása után a kerület közép iskoláiban két napi szünet engedélyezését a közgyűlés megadja.

A máramaroszigeti jogakadémia ügyeinek tárgyalása után tudomásul szolgál, hogy a mezőturi gimnázium igazgatója Borsos Károly lett. A szatmári tanítónőképző a legutóbbi időben igen szép haladást vett s

nem nézhetem ezt szóltanul. Kötelességemnek tartom leányom jövője érdekében önt felvilágosítani a hozomány tekintetében is. Látam, hogy leányom kezét megkérte és ő odaadta. Jól van!

— Pardon! — vágta szavába! — Én csak a karját kértem, hogy a forradást szemlélhessem.

— Semmi tiltakozás és elferdítés! A kar szoroson össze van forrva a kézzel; s ha már ön a karját fogta, holott tőlem a kezét sem kérte meg előbb, akkor már önök jól értik egymást.

— De hallgasson! . . .

— A leányommal adok hozományul 2 nőstény és 1 himoroszlánt, 1 barna medvét, 2 szibériai farkast és 2 csikos hiénát. A majmokból választhat egy lánára való s elviheti a fehér papagályt is.

Anyai öröksége Lujzinának 2 amerikai puma, 1 zseiraf, 1 zebra s egy pár gödény. Ezt is odaadom.

— Én sem kezdtem többel!

— De uram!

— Semmi de! Többet nem adhatok.

— Vagy talán habozik leányomat feleségül venni? . . . Most midőn megcsalta! . . .

Forogni kezdett a föld körülöttem a ketrecekkel. Már éreztem az oroszán karrait a vállaimon.

— Ön habozik? — kérdé üvöltve — s szeme szikrákat szórt.

Nem bírtam szólani. Kétségbeesetten néztem hol a böszült apára, hol a Missre.

— Nos?! — förmedt hirtelen reám az apa.

— Uram! — szóltam remegve, alig hallható hangon.

— Hallom! — felelt rá oroszánbögészerű hangján az emberi fenevad.

— Uram! én igaz, hogy leányát szeretem, de habár szándékom tisztességes is, de nem komoly. Én újságíró vagyok s az állatokhoz nem értek . . .

— Ez nem kifogás! Én sem értettem hozzá, míg kucséber voltam. De meg az állatok nem tudnak olvasni s így ön jó barátságban lehet velük. Irhat bármit, nem fogják gyűlölni önt.

— De ne vesztessük az időt! Ön elveszi leányomat! . . . Punktum!

Elakadt a szó torkomon, hideg verejték csurgott homlokomról. Ugy állottam ott, mint egy bárány az oroszánok között.

Az eszméletem kellett elveszitem, mert nem tudom, mi történt velem aztán.

Kis idő múlva jeggyűrűt éreztem ujjamon . . .

Megrémültem az első pillanatban, azonban lélekjelenlétem kezdett visszatérni s csakhamar beleláltam magam helyzetembe.

Miss Mujzine még mindig ott állott mellettem s hamis, de szelid szemeit kérésleg emelte reám. Meg voltam hatva. Lethargiamból az oroszánbögés ébresztett fel. Visszaestem előbbi kétségbeesett állapotomba s mentőgondolat után kutattam agyamban. „Mehr luft!“ szólék hirtelen és ájulást szimuláltam.

A szép Miss szerelmes féltő pillantásokkal kísérte minden mozdulatomat s kezemen fogva elvezetett a lakásukat képező kocsikhoz. Leverten haladtam mellette. Ott azonban, kívül a sátran, szabad levegőt érezve, egyszerre vidám lettem. Gyors szavakban mondtam el, hogy haza kell mennem elrendezni dolgaimat s azonnal visszatérek majd — ha fagy . . .

Az utolsó szavakat csak magamban gondoltam.

Melegen átölelt és hosszú forró csókot adott. Az utolsó az életben. Mert én gyorsan, mint a szélvész, rohantam el dobogó szívvel a vészes helyről.

A jeggyűrű még égette ujjamat. A másik országon a legnyugodtabb lelkiismerettel ajándékoztam oda a hivatalosolgának.

Alóta soha sem járok állatseregletbe s még a képekonyveken levő oroszán látása is idegessé tesz . . .

már a negyedik osztályát is felállítják. A közgyűlés néhány utasítást ad a fejlődő intézetnek.

A nagyváradi tanítónképző intézetnek megadja a közgyűlés a jogot, hogy a közgyűlésre egy tagot és egy tanácsbírót küldjön, a középiskolai felügyelőt pedig utasítja, hogy felügyeleti körzetébe ezt az intézetet is vegye be.

A hajdunádas és a karcsi református gimnáziumok VII. osztályának felállításához hozzájárul a közgyűlés.

A népiszkolai tanügyi bizottság jelentéseinek során több új tankönyv behozatalát és több tankönyv kinyomatását elrendelte.

E bizottsági jelentések előterjesztései után folytatják a tárgysorozat tárgyalását ott, ahol hétéfőn félbeszakították.

György Endre volt földművelésügyi miniszter, egyházmegyei gondnok indítványozza, hogy Bocskay fejedelem születésének harminczados évfordulója alkalmával egy Debrecenben felállítandó Bocskay-szobor javára 1500 koronát adjon a kerület és a szoborbizottságban az elnökség képviselje az egyházkerületet. Az indítványt György Endre rövid, széphangu indokolása után egyhangulag elfogadták.

Néhány felebbezés és több segélykérvény elintézése után egyes egyházak előterjesztései következtek. A tárgysorozatnak kisebb fontosságú pontjait egymás után intézik el. A vitázó kedve ma már alaposan csökkent s alig volt tárgy, melyhez hozzászóltak volna s így az előadói javaslatokat egy más után egyhangulag fogadták el.

Adóügyi előterjesztések után egyes egyházaknak közalapi járulékaikról tárgyaltak.

A darabont kormány kultuszminisztere törvénytervezetet készített az alapítványokról. Ez a tervezet, melyet véleményezés végett az egyházkerületnek is megküldött, olyan irányokat szab, melyek az egyházkerület önkormányzatát sérti, sőt valamennyi autonóm testületet is nagy veszélyekkel fenyeget.

Az elnök indítványozza, hogy bizottságot küldjenek ki a szabályzat tanulmányozására és az őszi közgyűlésre úgy a tervezetet, mint a bizottság véleményét nyomtatásuk ki.

Gróf Tisza István: Hozzájárul az elnök indítványához, mert a szabadságtípró kormánynak ez a javaslata veszedelmekkel fenyegeti az egyházkerület önkormányzatát. Helyesnek tartaná, ha ez a bizottság nemcsak ezzel a szerepsztlen tervezettel foglalkoznék, hanem az alapítványok rendezésének módzatairól is.

György Endre szeretné, hogy a bizottság ne terjeszkednék túl az egyházkerület elé terjesztett tervezetnél, melyről elismeri, hogy halvaszületett eszme.

A közgyűlés egyhangulag fogadta el az elnök javaslatát Tisza István gróf módosításaival.

Több indítványt az őszi közgyűlésre halasztanak, mivel az indítványok nincsenek kellőleg elkészítve.

Szász Károly református püspök elhalálozásakor a tiszántúli egyházkerület mély részvételt fejezte ki az elhunyt püspök árvaainak. A részvétíratra Szász Károly gyermekei megleghangu levélben köszönetet mondanak az egyházkerületnek.

Szeremlei Sámuel egyházkerületi tanácsbíró ezen tisztségéről lemondott. A közgyűlés sajnálattal veszi tudomásul a lemondást s intézkedik a tisztség betöltése iránt.

A debreceni egyetem céljaira a nagybányai egyházmegye gyűjtést indított egyházi körében. Az egyházak 3481 12 koronát gyűjtött össze az egyetemre. Az egyházkerület közgyűlése örömmel veszi tudomásul a gyűjtést és ajánlja figyelmébe ezt amaz egyházmegyéknek, melyek még a debreceni egyetem céljaira gyűjtést nem rendeztek.

Elhatározta a közgyűlés, hogy Csiky Lajos theologiai dékánnak mély vallásossággal megírott ifjusági imakönyvét az

egyházkerület összes középiskoláiban és lánynevelő intézetben ajánlja a terjesztésre.

Dombi Lajos békésbányai esperes lemondott több bizottságnál viselt tagságáról.

A közgyűlés nem fogadta el az esperes lemondását, mivel a bizottságoknak szükségük van oly kiváló munkaeőre, amilyen Dombi esperes.

Déli egy órákor Dégenfeld gróf elnök berekesztette a közgyűlést.

Délben a közgyűlési tagok tiszteletére Kiss Áron püspök ebédet adott.

Délután négy órákor folytatták a közgyűlést a főiskola disztermében. Letárgyalták mind a 13 egyházmegye valamennyi adásvételi és kölcsönügyeit, csejeszerződéseit s díjleveleit.

Az egyházkerület tavaszi közgyűlése tehát a mai napon véget ért.

A jog- és pénzügyi-bizottság ülése.

A rendőrségi palota kérdése.

(Saját tudósítónktól.)

— május 17.

A jog- és pénzügyi-bizottságot ma délután tartott ülésén két nagyfontosságú ügy foglalkoztatta, az 1905-ik évi zárszámadás, mely az ülésnek csaknem teljes idejét igénybe vette és a rendőrségi palota terve, mely hosszantartó vitát provokált, de amely ezúttal ismét közelebb jutott egy lépéssel a megvalósuláshoz. Ismeretes a tanács azon javaslata, hogy a rendőrségi palota céljaira a Komáromy ház mellett fekvő Bészler telket és a szomszédos Riekl féle telek kertjét megvegyék. A bizottság kimondotta, hogy telek megvételét javasolni fogja a közgyűlésnek.

Az ülés a multkori ülés jegyzőkönyvének egyik legfontosabb az új gimnáziumra megszavazott 400 ezer korona adományról szóló határozatának hitelesítésével vette kezdetét. Ezt követte a zárszámadás tárgyalása melyet általánosságban a részletes tárgyalás alapjául el is fogadtak.

Az ülésről a következő tudósítás számol be:

Jelen voltak: Kovács József polgármester, Rechlitz Arthur, Csanak József, Roncsik Lajos, dr. Tüdös János, dr. Fejér Ferenc, dr. Magoss György, Aczél Géza, Hochfelder Jakab, Márton Imre, Kiss Albert, Oláh Károly, ifju Schwarz Vilmos.

A rendőri palota kérdése.

Már megemlékeztünk arról, hogy a tanács a Komáromy féle ház mellett fekvő Bészler-házat és az a mögött fekvő Riekl-féle kertet megakarja venni és ezeknek a telkeknek helyére óhajta építeni a nagyon is szükséges rendőri palotát. A telkek megvétele 14000 koronába kerülne. A rendőrségi palota építési költsége a nagy kölcsönből nyerne fedezetet.

A jogügyi bizottság ma tárgyalta ezt az ügyet.

Fejér Ferenc dr. azt kérdi, nem e lehetne a város telkén felépíteni a rendőrségi palotát.

Vecsey Imre jelenti, hogy a pénzügyi-és vámpalotát tervezik a város istállója helyére és cserébe kapnánk a mostani pénzügyigazgatósági épületet.

Márton Imre nem hive a vételnek, alkalmasabbnak tartja a város istállóját.

Kovács József polgármester felvilágosításul azt mondja, igaz ugyan, ha mi a pénzügyi palota céljaira átengedjük a városgazdai hivatalt és a szomszéd telkeket, csebbe kapjuk a pénzügyi palotát. Ide el lehetne

helyezni a rendőrségi palotát, de hovatovább a városházát ki kell bővíteni és ez a telek, miután közvetlen a városháza szomszédságában van, legalkalmasabb volna arra, hogy a városházát kibővítsék. Ehez meg kell majd szerezni a szomszédos Kaszanyitzky féle és a sertésvágótársulat telkét.

Hochfelder Jakab a rendőrségi palotát a város istállótelek és az óvoda telkére építené, a Komáromy ház telkére pedig vásárcsarnokot építenek.

Aczél Géza lehetetlennek tartja, hogy a Komáromy ház helyén vásárcsarnok épülne. Kicsi és szűk az erre a célra.

Tüdös János dr. azt mondja, hogy most is kényszerhelyzetbe került a város, elkésett megint, mert vagy meg kell engedni Bészlernek az építkezést, akkor elvesz a Komáromy ház értéke, ellenesetben pedig meg kell venni.

Kiss Kiss Albert sajnálja a történelmi nevezetességű Komáromy féle házat feláldozni.

A bizottság a főmérnök újabb felvilágosításai után elfogadja a tanács javaslatát és a nevezett telkeket a rendőrségi palota céljaira megvenni javasolja.

A zárszámadás tárgyalása.

A mult 1905-ik évi zárszámadás ösmeretetésére került a sor.

A bizottság tagjai közül többen szóltak általánosságban a zárszámadásokhoz, lényegesebb kifogásokat nem téve az ellen.

A bizottság az 1905-évi zárszámadást általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

A bizottság a gyűlést holnap, pénteken folytatja.

A kamara közgyűlése.

(Saját tudósítónktól.)

— május 17.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara ma délután tartotta közgyűlését Szabó Kálmán elnök, országgy. képviselő elnökletével. Előadók voltak Szávay Gyula, dr. Rédei Rezső és dr. Rácz Lajos.

Napirend előtt Györffy Aladár kamarai beltag a közgyűlés nevében üdvözli Szabó Kálmán elnököt azon alkalomból, hogy most másodizben nyújtott Debrecen város III-ik kerülete a közbizalom jeléül szánára képviselői megbízatást. A kamara örömmel fogadja e választást, mert nemcsak elnökének megtisztelése az, hanem közérdekből is örövendetes, hogy a magyar közgazdasági élet e kiváló egyénisége az ország törvényhozásában ismét részt vesz. Bizton reméljük, hogy nemzeti gazdasági fejlődésünk érdekeit ezentul is az eddigi lelkesedéssel és gondos munkássággal fogja elősegíteni. A közgyűlés az üdvözlést jegyzőkönyvében is megörökíti.

Napirend elején az elnökség tett jelentéseket. Bemutatta Kossuth Ferenc kereskedelemügyi m. kir. miniszter leiratát, melyben székfoglalásáról meleg hangon értesíti a kamarát. A kamara elnöksége fölterjesztésben és küldöttségileg is üdvözölte az új minisztert.

Egyik érdemes kamarai tag, Bisothka Gábor elhunytáról emlékezett meg a gyűlés és utódja behívásáról intézkedett.

A kamara bemutatott évi jelentését a közgyűlés helyesléssel fogadta.

A kereskedelemügyi miniszter a szakoktatásügy iránt tanúsított áldozatkészségért a kamarának elismerését és őszinte köszönetét nyilvánította.

A kerületben tartott ipari vándortanfolyamokról, a szalmafonó tanfolyamokról, a hadsereg bakkancs szállításokból a kerületbeli kisiparosok résztvételéről és számos folyó ügyekről tett jelentést, a számvevő bi-

zottság jelenti, hogy a kamarai pénztár és illetékkezelést ez év I. negyedében teljesen rendben találta.

A titkári hivatal jelentést mutatott be a múlt közgyűlés óta elintézett ügyek forgalmáról.

A napirend további során bemutatásra kerülnek a kamara fölterjesztésére nyert miniszteri elintézkedések, a kamara 1905 évi zárószámadásának jóváhagyásáról a waggonhiány orvoslásáról, a szén debreceni követvámjáról, a debreceni munkaközvetítő intézetről és több államsegélyes ügyről.

A kamara közös bizottsága jelentést tesz a Goldberger, Voigtländer és Wodianer alspok ösztöndíjaira ajánlásokról.

A kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett a kamarához, a kamarai ciklus végéhez közeledvén, az új választások előkészítése tárgyában. A közgyűlés a most végbe menő adókiadás alapján készíti el választó listáit s a választást télen, vagy kora tavasszal ejti meg.

Az iparos és kereskedő szakoktatás ügy kérdései során kiemelkedő tárgy volt a debreceni tanonciskola új szervezeti szabályzata. A kamara ez ügyet behatóan, gondosan megvitatta értekezleteken. Az e tárgyalások eredményeül a titkár által előadott részletes tanulmányt a közgyűlés helyesléssel tette magáévá.

Többrendbeli postaügy során, a kamara határozott kifejezést adott a debreceni kereskedők azon kívánalmának, hogy a jelenlegi postaépület e célra régóta alkalmatlan, elégtelen, aminek a forgalmi érdekek látják kárát.

Számos kéziralgökösen-intézeti engedély ügyében adott ezután a közgyűlés véleményét.

A munkásbalesetbiztosítás társadalmi uton létesítése iránt megindult mozgalmat a közgyűlés nem támogatja, mert e kérdést sokkal nagyobbak ismeri, hogysem a nálunk amúgy is oly lazán működő társadalmi tevékenység által megvalósítható lenne. Az államnak kell azt egyetemesen megvalósítania.

A varrógépügynökök megrendelésgyűjtésének korlátozását, a megrendelés hatósági hitelesítésével, javasolja a közgyűlés a miniszternek.

Kéri továbbá a minisztert, hogy kereskedő ifjak részére kamarakerületenként egy-egy tanulmány utazási ösztöndíjat adományozzon.

A kormányhoz fölterjesztést tesz a váltójog nemzetközi szabályozása érdekében.

A napirend további során nagyszámú iparjogi vitás ügyben adott a közgyűlés a megkereső hatóságoknak és feleknek véleményeket.

Két védjegyper előkészítése volt a kamaránál folyamatban, ezek az előírt véleménynyel fölterjesztetnek a kereskedelemügyi miniszterhez.

Végül vásári és vámügyekben adott vélemények és kamarai segélyek iránt beadott kérelmek elintézése után késő este ért véget a közgyűlés, melyen a helybeli és kerületbeli tagok nagy számmal vettek részt.

KÖZIGAZGATÁS.

A délutáni hivatalos órák.

— május 17.

A városi tanács a délutáni hivatalos órák ideiglenes megszüntetése tárgyában a következő határozatot hozta:

A javaslat indokaival a városi tanács egyetért s tekintettel azon körülményre, hogy nemcsak a külföldön, de fő és székvárosunkban és hazánk több helyén a minisztériumokon elkezdve minden közhivatalban dél és illetve ebéd előtt tartatnak a hivatalos órák s ezen idő, különösen a nyár folyamán, ugy egészségi, mint ügymeneti szempontból jobban és eredményesebben kihasználható; továbbá tekintettel arra, hogy ezzel az ügykereső felek sem veszítenek, mert rendszerint mindenki, kivált pedig nyáron reggel és ebéd előtt szokta hivatalos dolgát minden hivatalban elvé-

gezni, mint pl. nálunk elvégzi a m. kir. bíróságoknál és a pénzügyigazgatásnál, több állami- és más közhivatalban, a pénzügyintézeteknél s. b. és mint ahogy éveken át akadálytalanul és minden panasz vagy felszólalás nélkül elvégezte az adóügyi és a katonai s illetőségi ügyosztálynál, mert nyáron a közönség dolga, utánjárása is kevesbedik, mivel a polgárság tanyáján, szőlőjében, majorsági földjén gazdálkodással van elfoglalva s illetve szórakozik vagy pihen s legnagyobb részt oda költözik, mások fürdőznek, utaznak, nyaralókban, kertekben laknak, s legalább is a délutánokat ott töltik; a kisebb javadalmazású és nagy családdal bíró tisztviselők, különösen napdíjasok, mint az a fővárosban is van, hivatalos kötelességük sérelme nélkül délután magán munkálatokat végezhetnek és így megelhetőségüket, gyermekeik műveltetését tisztességes mellékereset által jobban biztosíthatják, elősegíthetik, mint megakadályozni a törvényhatóságoknak érdekében nem állhat; mert továbbá: már 2 középiskolában, u. m. az állami főreáliskolában a déli 1 óráig tartó tanítás nem csupán a nyári hónapokban, de az egész télen át is már gyakorlatban van véve, a róm. kath. főgimnáziumban pedig szeptemberben megkezdetik s ezt éppen a megkérdezett szülőknek mintegy 95—98% a kívánta s a tanításnak ebéd előttre áttételének kérdése a többi tanintézeteket is komolyan foglalkoztatja; mert a tisztviselők magán viszonyai, sőt társadalmi helyzete is hangosan követeli, hogy ügyei végzésére, társadalmi kötelezettségei és közterén való működése teljesítésén a nap folyamán szabad idővel rendelkezzenek úgy, hogy ezen időt ne hivatalos tevékenységétől vonja el s üdülésére is szentelhesse a tükasztó hőségben megfelelő időt; végre mert a hivatalos órák megváltoztatásával sem a közügy nem szenved, sem a törvényhatósági bizottság tagjainak tevékenysége sem lesz az ebéd előtti időre áttéve, mivel a közgyűlési és az albizottságok gyűlései ezután is a délutáni órákban tartatnak:

mindezeknél fogva elhatározza a városi tanács, hogy egyelőre és próbaképen f. évi június hó 1-től szept. 15-ig terjedő időben:

1. A hivatalos órák a kezelő és segéd-személyzet által d. e. 7—1 óráig, a fogalmazási szakban működők által pedig d. e. 8—1 óráig tartassanak.

Ezen különbséget szükségessé teszi azon körülmény, hogy a központi fogalmazási szakban működők délutáni gyűlésekben megjelenni kötelesek. A vasárnapi hivatalos órák az eddigi gyakorlat szerint tartandók meg.

2. Hasonló intézkedés megállapítására, sőt az egész év folyamán leendő életbeléptetésére megkeresi a tanács az összes hatóságokat és tanintézeteket.

Amidőn kimondja a tanács, hogy elvárja és megköveteli az összes tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzettől, hogy ezen megállapított új hivatalos órákat pontosan betartják s az alatt teendőiket lelkiismeretes buzgalommal és megszakítás nélkül végzik, felkéri polgármestert és a hivatali főnököket, hogy jelen határozat betartását szigorúan ellenőrizzék és a mulasztók felelősségre vonása iránt a szükséges lépéseket tegyék meg.

Végül kimondja a tanács, hogy

a) tekintettel a szervezeti szabályzat XVII. rész 183. §. b) pontjában foglalt rendelkezése, az iktató hivatalok a hivatalos órákat mint eddig, úgy ezután is délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig kötelesek megtartani és

b) jelen rendelkezés a rendőrségnél, továbbá a város üzleteinél, javadalmi kihasználásánál alkalmazott személyzetre természetesen nem vonatkozik,

Jelen határozat „A Város” című lapban kinyomtatni rendeltetik.

Miről a Tanács összes bel- és kültagjai, a városi árvaszék, az összes hivatalfőnökök alantassai értesítése végett határozatilag vétív mellett s a helybeli összes közhivatalok és tanintézetek jelen határozatnak „A város”-ban megjelenő 1—1 példányának csatolása mellett levélileg értesítetnek.

Egyház és iskola.

Felsőbb leányiskola vizsgája. A debr. ev. ref. egy az felsőbb leányiskolájában s tanítónőképző intézetében és az ezekkel kapcsolatos elemi és gyakorló iskolákban az iskolai évet bezáró nyilvános vizsgálatok 15-én kezdődnek és a következő sorrendben tartatnak meg. I. Az elemi iskolában: június 15-én az I. és IV., a II. és III. dik, június 16-án délelőtt a gyakorló iskolai I—IV. osztályba járó növendékek vizsgálatát II. A felsőbb leányiskolai s tanítónőképző intézeti növendékeknek június 16-án délután 5 órakor tornavizsgálata. III. A felsőbb leányiskolában június 17-én délután 5 órakor évszáró iskolai ünnepély, június 18-án az első osztály, június 19-én a második osztály, június 20-án a harmadik osztály, június 21-én a negyedik, ötödik, hatodik osztály vizsgálatát. IV. A tanítónőképző intézetben a) osztályvizsgálatok május 12-én a IV ed éves tanulók vizsgálata, június 18-án az első éves, június 19-én a második éves, június 20-án a harmadik éves tanulók vizsgálata. b) képesítő vizsgálatok, május 28, 29, 30-án írásbeli vizsgálat, június 6, 7, 8, 9, 11-én gyakorlati tanítás, június 25—29-én szóbeli vizsgálat. V. Magánvizsgálatok: június 18-án az elemi és gyakorló iskolai, június 22-én a polgári I—IV., a felsőbb leányiskolai I—VI. oszt. s a tanítónőképző I—III-ad éves magántanulók írásbeli, június 23-án ugyanezek szóbeli vizsgálatát. Az osztály- és képesítő vizsgálatokat naponként délelőtt 9, délután 3 órakor kezdődnek, míg a magánvizsgálatok délelőtt 8 órakor.

Irodalom és Művészet.

Tíz éves hegedű művész hangversenye. Brown Jean 10 éves hegedűművész, kinek korát elűhaladó ügyessége és zenei tudása bel- és külföldön feltűnt, e hó 20-án este 8 és fél órakor hangversenyez az „Arany Bika” szállóban. A kis Brown az orosz cárral együtt is játszott és tőle érdemrendet kapott.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— május 17.

*Ne keres népszerűséget!
Ez a festett arcú asszony
Lépteid kíséri folyton,
Holnap aztán — mást kíséret!*

*És ne higvj a nép kegyének,
Nem terít az föléd pajzsot,
Atalszögzi a felajzott
Nyíl, s jaj a sebzett szívének!*

*Csak üres hang minden „Éljen!”
Tőle gyöngék szíve dobban!
Az igaz cél! — oh az ott van
Önmagadban, mélyen! mélyen!*

Nagy lopás Fejérvárnál.

— május 17.

Fejérvár Gyéza báró a volt miniszterelnök mióta visszavonult a politikától, nem igen bolygatja az ujságokat, melyek pedig annyit írtak róla. Most azonban újra a nyilvánosság elé kerül a neve, még pedig egy nagyobb szabású lopás kapcsán, melyet két volt inasa a báró kárára elkövetett.

Fejérvár Gyéza báró tegnap délelőtt megjelent a rendőrségen és ott szóról szóra a következő feljelentést tette: Feljelentem két inasomat, Kakas Károly komornyikot és Falusi Sándor szolgálatomból elbocsátott inast lopás miatt.

A detektívek nyomban elmentek Falusi Sándor Visegrádi-utca 18 B. sz. alatti

lakására. Az inas éppen otthon volt és mikor az idegen urakat meglátta, arca holt-sápadtra vált. Vallatóra fogták és akkor elmondotta, hogy ez év márciusában egy reggel, mikor a kegyelmes ur Bécsben volt, véletlenül benyitott a dolgozószobájába, ahol Kakas Károly komornyikot éppen rajta kapta, amint egy szekrény fiókjából ékszeri és pénzt vett ki. Megegyeztek abban, hogy egymást elnem árulják. Ő maga is csináltatott álkulesot a szekrényekhez és több ékszeri és 8000 korona készpénzt lopott apránként. Az ékszereket jórészt meg is találták a visegrádi utcai lakáson, valamint a pénzt is 500 korona bíjával szalmazsákokba bevarrva.

Falusi lakásáról elmentek a rendőrség emberei Fejérvári báró Andrássy-uti lakására, ahol Kakas Károly komornyikot vették elő. Eleinte mindent tagadott, később azonban beismerte, hogy tudott Falusi lopásáról. A holmija közt találtak néhány száz koronát, azt monja, hogy az megtakarított pénze. A rendőrség úgy a komornyikot, mint a tolvaj inast letartóztatta.

Hegedűfaragó parasztfiu.

— május 17.

A „Bp. Hp.”-ban olvassuk a következő kis történetet, mely a magyar paraszt veleszületett speciálitása mellett tanuskodik.

A debreceni ipari és kereskedelmi kamara komor hivatalában muzsikaszó csendült meg és suhant át a szobákon. A tanácskeresők meglepődve néztek össze, mi történik itt. A szokatlan hegedűszó pedig, melyből a Lisistrata pajkos keringője csengett ki, maga is igen komoly hivatalos ügy volt. Történt, hogy bekopogtat aláratatosan a hivatalba egy parasztfiu. Nagy butyor a kezében. Lerakja az előszobában, maga pedig illedelmesen jelentkezik, hogy levelet hozott a nádudvari tanítótól a kamarai uraknak. Fölbontják a levelet, melyben meg van írva, hogy ez a fiu, Mészáros Imre, nádudvari mezeti munkás hegedűket farag és szobrokat mintáz. — Bizonyítja is a legényke. Előszedi a butyorból bizonyosságait. Egy hegedű, egy brácsa, meg egy szoborfej kerülnek elő.

— Hát aztán mivel csinálja maga ezeket? — kérdezték a fiutól.

— Kis fűrészsel, meg bicskával.

— Mi a foglalkozása?

— Paraszti munkát végzek nyáron.

— Hogy jött arra a gondolatra, hogy hegedűt csináljon? Aztán egészen maga csinálta ezeket?

— Hát tetszik tudni, unatkoztam, aztán szoktam hegedűlni. Egyszer gondoltam, tudnék én ilyet csinálni magam is. Hát csak megpróbáltam, aztán ezt a kettőt csináltam. Egészen magam faragtam, csak a hanglábat vettem hozzá.

— Fogja csak és játszik.

A legényke veszi a hegedűjét és eljásza ügyes, biztos fogással a keringőt.

— Hát ezt hol tanulta?

— A falubeli cigányprimástól lestem el.

A hegedű hangja meglepően tiszta, erőteljes, színes. A brácsa már sokkal gyöngébb, kezdetlegesebb, az volt az első próbálkozása. A zömök, keménynyaku parasztfiu pedig, aki bizonyosan megtudta, hogy a debreceni kamara titkára, Szávay Gyula, országos nevű költő, gondolta, lantot ugyan nem tud neki hozni, de hoz maga faragta hegedűt. — És szerényen arra kérte a kamarát, vegye valamiképpen pártfogásába, hogy tanulhasson, mert szeretne hegedűt, jó hegedűt faragni.

Igy lett a hegedűszó a debreceni iparkamarán hivatalos ügy. — Mert a kamarán most komolyan gondolkoznak a hegedűfaragó parasztfiu dolgában. — Lebecsmérelt népünkben hányszor találnak ilyen embereket, kikben a tehetség ösereje megpezdül, de azán nincs módjuk, alkalmuk azt kifejleszteni, fölhasználni és elkallódnak, mint falusi furó faragó ezermesterek.

— **A Csokonai-kör** választmánya e hó 19-én, szombaton d. u. 4 órakor a Csokonai házban ülést tart. Tárgyak: 1. Jelentések. 2. A Magyar fűvészkönyv emlékünnepe. 3. Nagy Imre sirjának gondozása. 4. A közgyűlés előkészítése. 5. Folyó ügyek.

— **Tulipán majális.** A debreceni közgazdasági tanfolyamhallgatók május 19-iki majálisa iránt, melyet a nagyerdei vígadóban rendeznek, általános az érdeklődés. Különösen a hölgyvilág körében keltett élénk sympathiát a jegyzőjelöltek majálisa, a mi nagyon érthető is mivel a mulatság a köztisztviselőben álló s mostanság a legnagyobb népszerűségnek örvendő *Weszprémy Zoltán*né urnó Ó Méltósága védnöksége mellett rendeztetik. De érthető azért is, mert a majális tisztajövedelme a jó ékony- és hazafias-célt szolgáló Országos Tulipánkert-Egyesület javára fordították s mivel a Tulipán egyesület már Debrecenben is megalakult: csak természetesen, hogy e mulatság iránt a város egész intelligentiája részéről a legmelegebb érdeklődés mutatkozik. Mint halljuk: vidékről is számosan, — s különösen a lányok és lányos mamák — készülnek a majálisra, melynek sikere érdekében a rendezőség és annak ambíciózus elnöksége mindent elkövet. A mulatságra jegyek előre válthatók Tóth Béla ur gyógyszerárában és Békés Lajos ur főtéri üzletében.

— **Uj ügyvéd Debrecenben** Dr. Balay Béla tegnap sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt. A kiváló képzettségű fiatal ügyvéd Debrecenben nyitja meg irodáját.

— **Pályázatok eredménye az Irodalmi Társaságban.** A főiskolai Magyar Irodalmi Társaság ez évben hirdetett pályatetelei a következők voltak: 1. Irandó satirikus költemény. 2. A magyar genre festészet. 3. Legifjabb költészetünk. 4. Eredeti elbeszélés. A bíráló bizottság a szerda délutáni gyűlésén számolt be az eredményről, mely szerint a legtöbb pályamű, számszerint 11 az elbeszélés pályázatra érkezett be. A két legjobb, s így a díjak kiadására érdemes munka az „Utolsó levél” és a „Kurucok gyöngye” c. volt. Az első szerzője Papp Lénárt 2. jh., a másodiké Spitzer Sándor 1. jh. A költemény pályázatra beérkezett 3 mű közül a díjat a „Barátaimhoz” c nyerte meg. A magyar genre festészet tárgyú dolgozatául Kiss Endre 2 jh. nyert díjat. Az irodalmi pályatétel díját a bizottság nem találta a beérkezett munkának kiadhatónak.

— **Tanulmányi kirándulás.** Az elmúlt s minden tekintetben súlyos gazdasági év a méhészekre is kihatással volt. Nem nyílt alkalom a tanulmányi kirándulásokra, mert mindenütt, még a mintaszerűen berendezett méhészetekben is csak a szomorú képlet tárult a szemlélő elé. Most, hogy a tavasz is kedvező időjárással köszöntött be, az egylet vezetősége az alkalmat megragadta s legközelebb tanulmányi kirándulást rendez. Arra a következő meghívót bocsátotta ki. Meghívás A hajdumegyei méhészegylet folyó 1906. évi május hó 24-ik napján, Adózócsütörtökön, délután 3 órakor, dr. Vásárhelyi Zoltán egyleti ügyész, debreceni Tócsokert II. járás 79. szám alatti méhészébe tanulmányi kirándulást rendez s arra a országos egyleti tagokat és általuk a méhészet iránt érdeklődőket meghívjuk. Bemutatásra fog kerülni ügyészünk — bár most kevésbé népes — méhese s méhészeti rendszere, az összes méhészei segédeszközökkel együtt, lehetőleg gyakorlati alkalmazás közben. E mellett bárki bármely méhészeti eszközt vagy gyakorlati fogást bemutathat, észrevételét mindenki megteheti s mindent megvi-

tatás tárgyává tesszük. A kiránduláson a t. egyleti tagok lehető teljes számu megjelenését kérjük s várjuk és attól nem csak az egyleti élet felpezsdülését, hanem sokaknak az utolsó két mostoha évben a méhészet iránt megingott hite megerősítését is reméljük. Gyülekezés délután 2—3 óra közt egyenesen ügyészünk méhésében, hova a Széchenyi-utcán s ennek folytatását képező Posta és Széchenyi-kert közti uton lehet eljutni. Debrecen, 1906. május 15. én. Maurer Emil, elnök. Czeizling Lajos I. titkár. Dr. Vásárhelyi Zoltán, ügyész, ugyis mint házigazda.

— **A Védőegylet helyi bizottságának** választmánya díszes hölgy és uri közönség jelenlétében tartotta meg első választmányi ülését, melyen Sesztina Jenő elnök tartalmas elnöki expaséja után örvendtes hírül szolgált, hogy az egyesületnek már 580 tagja van; hogy az évi kb. 2,400 koronára tehető bevételből, a mi ugyan nagyobb célok elé részére sőt megközelítésére is alig jogosít reményekre, az iparnak és iparosságnak buzdító eszközöket állítsanak rendelkezésre, a választmány 100 K.—100 K. adományokat fog juttatni a nőipar, iparostanone és kereskedő ifjusági egyletnek, mely összegből a nagy cél, habár egyelőre csekély eszközökkel, lassacskán támogatható és előbbre vihető lesz; Kőrösi Kálmán és Békési László tagok és Polgár iparfelügyelő szaktudósító igen életre való és gyakorlati indítványokat tettek az iránt, hogy a nagyközönség azon ipartermékek beszerzési forrására, melyek itthon is előállítatnak állandó cimitár kiadása által figyelmeztetve legyen, a taggyűjtés meggyűjtése végett gyűjtő szekrények állanak már legközelebb rendelkezésre, hogy a gyűjtő iverk beszolgáltatása megkönnyíttessék. Az elnök záró szavai után az ülés Weszprémy és Sesztina elnökök elttetésével oszlott el.

— **Helyreigazítás.** Kijelentjük, hogy a lapunk e hó 7-ikén megjelent számában, a „Gyere haza kedves” című hírből szerepeltetett Gáll Anna nem volt törvényes neje az ott szintén említett Szegedy Gyula volt őrmesternek és így sohasem volt őrmesterné.

— **A tanítóképezde hangversenye.** Egy kis vonat-kisiklás esett meg ma reggel megjelent számunkon. A tanító képezde kiválóan sikerült hangversenyéről szóló tudósításunk ugyanis nem a neki szánt sinpárra, vagyis a művészeti rovatba, hanem a Sport ba került. És pedig éppen a tanítóképezde az, a mely nem sportból műveli a zenét és az éneket. Ezen helyreigazításunkkal pedig a vonat visszatért a maga megfelelő vonulása.

— **Elgázolás.** Özv. Farkas Imréné, Atilla tér 7. sz. alatti lakos bevásárolni volt valamely közeli boltban, a honnan hazafelé menet egy Dancsik Márton nevű biciklista elgázolta, s több testi sértést ejtett a szegény asszonyon. A rendőrség a vigyázatlan biciklista ellen megindította az eljárást.

— **Orsz. gyapjuvásár Miskolcon.** A kamara értesíti az érdekelteket, hogy a XIV.ik évi miskolci gyapjuvásár f. évi június hó 20-án a Miskolci Hitelintézet áru és termény raktáiraiban fog megtartatni.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

— **Egy előkelő hazai biztosító társaság** óvadékképes pénzbeszedőt helyben keres. Oly egyének kik a népbiztosításban jártassággal bírnak előnyben részesülnek. Ajánlatok „Szép Jövő” jellige alatt Piek Géza hirdetési irodájába Bpest József-tér 8. küldendők.

— **Utazók és ügynökök** fix fizetéssel és jutalékkal felvételek Schweitzer Testvérek cégnél Debrecenben, Piac utca 56.

— **Az Arany Bika** kávéházban minden este cigányzene.

x Nincs többé hajhullás. Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ár csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógy-szertárában, Piac-utcán.

Öngyi kosság a szeretőnél. Szerelmes kertész legény esete.

Mikor az ég zengett

(Saját tudósítónktól.)

— május 17.

Az éjjel tizenegy óra tájban, mikor legjobban dühöngött a vihar, zuhogott a zápor, menydörgött, villámlott, esattogott az istenitélet, lövés dördült el, tragédia játszódott le a Reáliskola utca 6 számú házában. Az egyik lakó, Füredi József utazónak lakásában öngyilkosság történt. Egy busongó szerelmes szívű kertészlegény oldalba lötte magát, mert nem tudott belenyugodni a megváltozhatlan szomorú körülménybe, hogy meg kell válnia a szeretőjétől, egy jóképű cseléd leánytól, akibe kissé tulságosan belé talált gabalyodni.

A boldogtalan legényt Simon Istvánnak hívják. Hónapokkal ezelőtt ismerkedett meg valami mulattágra szive bálványá, Pintér Juliával, aki iránt lángoló szerelemre gyuladt. A leány viszonzta érzelmeit és hamarosan szoros barátságot kötöttek egymással, amióta aztán sok kellemes órát töltöttek együtt.

Történt azonban, hogy a leány nemrégiben levelet kapott hazulról, Szoboszlón lakó szüleitől, melyben azt írják neki, hogy hagyja ott szolgálati helyét és menjen haza, közeledik a nagy dolog idő és szükség van rá otthon is. Ez a körülmény megzavarta a boldogságukat, mert a leánynak engedelmességre kellett szülei kívánságának és így a vége volt a szerelemnek, boldog turbékolásnak, el kellett válniuk.

A leány nem nagyon busult, a legénynek azonban mióta ezt megtudta, nem volt nyugta, sehogysem tudott belenyugodni a dologba. Annnyira szívére vette a dolgot, hogy egészen elkényszeredett, bűnnek érezte a fejét és folyton a halált emlegette.

Tegnap este meglátogatta a leányt, sokáig elbeszélgetett vele. Tizenegy óra körül járt az idő, még mindig ott volt nála, miközben egyre hangoztatta, hogy öngyilkos lesz. A leány igyekezett megvigasztalni, de nem használt. Egyszerre mikor javában beszélgettek, felkapta a mellette levő vasbot puskáját és mielőtt még a leány megakadályozhatta volna mellének fordítva elsütötte a fegyvert. A következő percben vértől borítva eszméletlenül esett össze. A golyó a bal-mellén a szive tájékán hatolt be és élet veszélyesen megsebesítette.

A lövés javára pillanat alatt összeszedték a házbellek, akik ápolás alá vették a szerencsétlent. Nyomban értesítették az esetről a rendőrséget, honnan Bardócz András ügyeletes biztos ment ki ahelyszínére dr. Szalay ker. orvossal, aki megvizsgálva a boldogtalan legényt bekötözte sebeit és beszállította a kórházba. Ott rögtön műtétet hajtottak végre rajta, eltávolították testéből a golyót, azonban ugyilátszik hasztalan minden fáradozás, a szerencsétlen aligha éri meg a reggelt.

SPORT.

A tornaverseny rendezőségének kérése a közönséghez. A jelentkezett 578 tornász közül azoknak, kiket koruknál vagy állásuknál fogva nem lehet tömegesen elszállásolni, a szállodákban nem találunk elég helyet. Azért a rendezőség nevében azzal a kéréssel fordulok Debrecen város érdeklődő közönségéhez, hogy a ki teheti, vállaljon szállásra egy vagy több vendéget. A ki esetleg ismerőst óhajt, a jelentkezettek névsorát nálam (városháza I. emelet 26. sz.) megtekintheti. A szállásra május 26-án szombaton lesz szükség, esetleg egyeseknél 27-én vasárnap is. Bejelentéseket elfogad alulírott. Oláh Károly, az elszállásoló és fogadóbizottság elnöke.

Tornaegyleti kirándulás Dobsinára és Csorbára. A már említett pünköshti utra e hó 20 ig lehet még jelentkezni. Együttal 5 korona kocsisülőleg fizetendő be. Az egész költség (vasuton II. osztály) 34 korona. Indulás pünköszt szombatján este, visszaérkezés kedden reggel 8-kor.

SZÍNHÁZ.

*** Nyiregyházáról.** A mint az ott megjelenő „Sz. U.” jelenti, e hó 16 án a „Párbaj” került színpadra, ma „Fajsz” opera, Zilahynéval. Az előbbiben Lukács Juliska adta De Chailles hercegnőt, nagy sikerrel. Szakács is rendkívül tetszett. Merni a „Troubadour” (Zilahynéval, Karacsfal és Bayval) a „Leányka”. „A postásfiú és huga” c. bohózatban tetszettek Földi Frida, Sz. Gárdonyi Teréz és Sarkadi. A színházlátogatás — hír szerint — kezd kellő merbe jutni.

TAVIRATOR.

Ábrahám megválasztása.

Karcag, május 17. Éjféli 12 óra-kor a szavazás még mindig tart: Leadatott: Ábrahám Dezsőre 2003, Madarászra 1478. Szavazók még egyre jelentkeznek. Záróra kitűzése 1 órára várható. Ábrahám győzelme bizonyos.

Vencell püspök halála.

Nyitra, május 17. Wencell Ferenc, nyitrai c. püspök, pápai prelat, nagyprépost, az egyházmegye hitéletének és a tanügy felvirágoztatásának fáradszaktalan előmozdítója a mai napon Nyitrán, 69 éves korában meghalt.

Halálra ítélt asszony.

Budapest, május 17. Odesszából jelentik: A haditörvényszék kötél általi halálra ítélt egy asszonyt, aki egy nála házkutatást végző rendőrtisztviselőre lött, anélkül, hogy találta volna.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 17.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 16,000 métermázsa került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb, később változatlan áron. Egyébb gabonanemek közül zab változatlan, tengeri tartott, a többi változatlan. Idő: esős.

Buza áprilisra	névleges.
Buza májusra	16.06—08.
„ októberre	—
Rozs áprilisra	13.22—24.
„ májusra	17.50—60.
Zab áprilisra	12.62—64.
„ októberre	13.24—26.
Tengeri májusra	13.44—46.
„ júliusra	—
Repece augusztusra	28.80—50.

Szerkesztői-posta.

Egy sohasem maturált. „Multa tulit fecitque puer, sudavit et alsit.” Köszönjük a helyreigazítást. A kik már maturáltak, azért nem küldtek helyreigazítást a tréás felszólátára, mert ugy is sejtették, hogy azt az egy szótágot a sajtóhiba filokszérája emésztette föl.

D. G. Valakinek a sorsára csakis vérszerinti rokonnak szabad befolyni oly nagy mértékben, a mint ön kérdezi. Mert az — hasonló mérvű felelősséggel jár!

Kilényi. Köszönettel mellőzzük.

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

mpirulák hasonló készítményeknél mindentan etben feljebb becsülendők; mentek minden ekiá as anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredményrel használtatván, gyöngöden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák.

Székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsőjük végett még gyermekek is szívesen veszik be. 15 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs mely 100 db-t tartalmaz 120 pillulát tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve szállítatik.

ÓVÁS! Utánzásoktól különöse- óvakodjunk. Kérjük ha tározottan Neustein Fülöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszéki védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

Neustein Fülöp „Szent Lipót” hoz címzett gyógyszerára Bécs, I., Plankeng 6. Kapható: Debrecen: Balázs Ödön. Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tót B. gyógyszerész uraknál.

Csikes Ernő térfi szabó

DEBRECEN, Főtér 58. sz. Bank-palota.

Uri, polgári, katonai, papi és mindenféle egyenruhák a legújabb divat szerint készítettnek. — Dus raktár bel és külföldi szövetekből.

Vidéki megrendeléseket gyorsan eszközöl

Magyar Allam Vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmár (teher v. sz. sz.)	este	8	24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorav.)	d. u.	12	11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	23
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	25
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	16
	d. u.	11	11
	d. u.	11	20
	d. u.	4	34
	d. u.	4	47
	este	7	—
	este	7	07
	reggel	4	35
	reggel	4	56
	d. u.	4	56
	d. u.	5	16
	reggel	9	35
	d. u.	4	51

Bpestre érkezik		óra	perc
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor. ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35

Budapestről Debrecenbe indul		óra	perc
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15

Debrecenbe érkezik		óra	perc
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29
Budapest—Nagyvárad f. gyorv	este	6	48
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	8	24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Szatmár—M.-Szigetről — — —	d. u.	4	12
Csak M.-Szigetről — — —	este	10	11
Szatmár felől — — —	este	6	40
Kassa—Miskolc felől — — —	este	8	19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	d. e.	11	31

B.-Sz.-Mihály H-Böszörmény felől		óra	perc
vásártérre —	reggel	7	33
mávasuthoz	d. e.	7	40
vásártérre —	este	6	22
mávasuthoz	este	6	28
vásártérre —	d. u.	8	29
mávasuthoz	d. u.	8	35

F.-Abony felől		óra	perc
vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasuthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Tavaszi idény.

Építkezéshez : **vasgerendák, porcellan és vaskályhák, konyhák.** Építkezési vasalások. **Méhészeti cikkek és szerszámok, minden iparúhoz, fürdő kádak, jégszekrények, vasbutorok, gyermek-kocsik, kertészeti felszerelések, kerti padok és butorok, Minimax tüzoltó készülék, Önműködő ajtózárok, kerítésnek való tüskés sodrony és sodrony fonat.**

Tóth Gyula

vasnagykereskedő, Debrecen, 20 és 27.

Erdőbénye-Gyógyfürdő.

Zemplén vármegyében. — Tokaj hegyalján.

Szél és pormentes erdős völgykatiánban 227 m. tengeri szín feletti magasságban.

Fürdőidény: **Május 24-től Szeptember 15-ig.**

Vize kitűnő hatása, gazdag vas- és timsó tartalmánál fogva: a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, rheumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és különösen maralikus bajokban szenvedők részére

Posta és táviró állomás Erdőbénye. Táviratok telefonon adtnak át a fürdőtelepre és telepről. — Posta küldemények naponként egyszer szállíttatnak ki a telep- és telepről.

Vendéglős **Bock Imre** Sátoraljujhelyből, a kinél kitűnő és jutányos ékezés és kifogástalan kiszolgálat lelhető.

Külön izraelita vendéglő és jó vendéglős.

Allandóan a telep lakó fürdőorvos **Dr. Asztalos Kálmán** Erdőbényéről.

Vasúti állomás: személyvonatokhoz: „Erdőbénye-fürdő” megállóhely; — gyorsvonatokhoz „Liszka—Telesva” állomás, a honnan és a hova hatóságilag megállapított szállítási tarifa mellett, bérkocsis közlekedés van berendezve.

A fürdő házilag van kezelve

Fürdő leírást kívánatra küld, **a fürdőigazgatóság.**

A tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbak bizonyult mindennemű konyhakerti, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyszintén állandó nagyválasztékokat tartok frissen levágott mindenfaj elővirágból, melyek egyes szálakban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyaszonyi mell és minden alkalmi csokrokat, valamint sirkoszorukat.

Saját termésű nyíló virágok és disznóvényeimet a legszebb kivitelben ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek úgy a Kossuth-utcai üzletemben mint a Ferenc József uti kertészeti telepemen, óriási választékban állanak rendelkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a legnyújtóbb pontossággal, legszebb kivitelben a kívánt időre szállíttatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Tömeges megrendelést kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JANOS

mag- és virágkereskedés Debrecen, Kossuth-utca.

Hirdetések művészi illusztrálása, szövegezése, eredeti tervezetek kidolgozása és elegendő költségvetések teljes díjtalanul.

JÓ REKLÁM BIZTOS SIKER

GOLDBERGER AV.

BUDAPEST, VÁROZSZA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Csakis

Hölgyeket

érdekel!

Megnyilt

FODOR A.

finom női szalonüzlete

Piac-utca 42. sz.

Lamprecht palota,
az udvarban jobbra.

■ Képviselet ■

B u d a p e s t

legelőkelőbb egyes cégeit; ugymint:

Neuman László szövetárúháza,

Fishcer Simon selyem árúháza,

Herczeg és Garai blúz és angol kosztüm árúháza,

Fehér József hosi és házi ipar, menyasszonyi,
férfi és gyermek kelengye különlegességek készítőjét.

A fentnevezett előkelő pesti cégektől mesebeli szép tavaszi és nyári ujdonságaim vannak raktáron, ezenkívül a megnevezett cégek teljes nagy raktárunknak az óriási nagy mintagyűjteményeikkel rendelkezem — így a t. hölgyközönségnek kimondhatatlan nagy választék áll mindenben rendelkezésre, egybekötve kényelmükre is, mivel egy levelezőlapon való értesítés folytán bárhova, vidékre is, a teljes kollekciókkal és az összes modellekkel személyesen elmegyek.

Különféle finom bluzok és fehéreneműek minden méret után is készülnek

Naponta érkeznek

le Budapestről

ÚJ MODELLEK!

A Franklin-Társulat kiadása.

A

Magyar Remekirok

a magyar irodalom főművei

kilencedik sorozata

most jelent meg a következő kötetekkel:

Deák Ferenc munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta WLASSICS GYULA.

Magyar népdalok. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta ENDRŐDI SÁNDOR.
Mikes Kelemen törökországi levelei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta ERŐDI BÉLA.

Petőfi Sándor munkái. I. és II. kötet. Kisebb költemények. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta BADICS FERENC.

A már előbb megjelent nyolc sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái. I. II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta RIEDL FRIGYES.

Arany László munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta KOZMA ANDOR.

Bajza József munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta BADICS FERENC.

Ballassa Bálint báró és Zirnyi Miklós gróf Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta SZÉCHY KÁROLY.

Csiki Gergely színművei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Vadnai Károly.

Csokonai V. Mihály munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bánóczy József.

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltmány Irén.

Eötvös József báró munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Voinovich Géza.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Ferenczi Zoltán.

Gyöngyösi István munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Badics Ferencz.

Gvadányi József és Fazekas Mihály. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Négyesy László.

Katona József és Teleki László gróf. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Rákosi Jenő.

Kazinczi Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váci János.

Kemény Zsigmond báró munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

Kisfaludy Károly munkái I. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.

Kisfaludy Sándor munkái. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.

Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal Dávid.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.

Kurucz költészet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Erdélyi Pál.

Madách Imre munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Alexander Bernát.

Pázmány Péter munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Fraknoi Vilmos.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Berzeviczy Albert.

Szigligeti Ede színművei. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bajer József.

Tompa Mihály munkái. I. II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Léva József.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Erdődi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái. I. II. III. IV. V. és VI. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

„A Magyar Remekirok“ gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent *Shakspeare összes művei hat kötetbe kötve* ára 30 korona, melyet a Magyar Remekirok vevői 20 korona kedvezményes áron kapnak.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

(Budapest IV., Egyetem - u. 4.)